

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 588

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 21 iulie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 273 din 27 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală	2–3
Decizia nr. 364 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă	4–6
Decizia nr. 411 din 14 iunie 2017 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare	7–15
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
505. — Hotărâre privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Caraș-Severin de către doamna Albu Florența-Maria	15
506. — Hotărâre privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Caraș-Severin de către domnul Lupu Matei	16
507. — Hotărâre privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de subprefect al județului Hunedoara de către domnul Bretean Dorel-Ovidiu	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 273**

din 27 aprilie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (4)
din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Narcis Adrian Oprea, în Dosarul nr. 19.814/280/2015/a2 al Judecătoriei Pitești — Secția penală. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.193D/2016.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției de neconstituționalitate, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, întrucât autorul acesteia critică soluția de clasare pronunțată în cauză de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Pitești. Pe fond, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 443 din 29 octombrie 2013.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 19.814/280/2015/a2, **Judecătoria Pitești — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.** Excepția a fost ridicată de petentul Narcis Adrian Oprea, în cadrul procedurii de cameră preliminară, într-o cauză având ca obiect o plângere împotriva unei soluții de neurmărire/netrimiteră în judecată.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul apreciază că liberul acces la justiție se încalcă întrucât nu poate fi antrenată răspunderea penală pentru infracțiunea de fals intelectual în înscrisuri oficiale, în măsura în care înscrisul prevăzut de art. 43 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, valabil fără semnătura funcționarului public emitent, nu conține alte elemente de identificare a persoanei care l-a redactat.

6. În plus, consideră autorul, se încalcă dreptul la apărare, întrucât autorul unei infracțiuni de fals nu poate fi identificat în lipsa semnăturii, mai ales în condițiile unui volum mare de astfel

de înscrisuri și ale accesului mai multor funcționari diferiți la sistemul informatic.

7. Dispozițiile criticate, contrar prevederilor art. 124 alin. (2) din Constituție, împiedică îndeplinirea justiției și tragerea la răspundere penală a emitenților unor înscrisuri oficiale falsificate, sub protecția anonimatului conferit de editarea acestora în sistem informatic, fără semnătura care să poată duce la identificarea funcționarului emitent sau responsabil.

8. De asemenea, dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție sunt încălcate, întrucât se creează o imunitate pentru o parte a funcționarilor publici care, în absența semnăturii, nu pot fi identificați și trași la răspundere pentru infracțiuni de falsificare a unor înscrisuri oficiale editate în sistem informatic. Se creează, în plus, o discriminare în raport cu funcționarii publici obligați să emită înscrisuri oficiale sub semnătură, ca o condiție de valabilitate și asumare a responsabilității.

9. În fine, potrivit autorului excepției, dispozițiile normative criticate conduc la nașterea incertitudinii în soluționarea dosarelor penale și crearea unei marje prea largi de interpretare a legii de către organele de urmărire penală și procurori, în adoptarea unor soluții nelegale de clasare, cu încălcarea rolului activ al acestora și a dreptului la apărare al persoanei vătămate, prin invocarea editării înscrisurilor de către un sistem informatic, ca o cauză care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale.

10. **Judecătoria Pitești — Secția penală** apreciază că dispozițiile criticate nu aduc atingere normelor constituționale invocate de autorul excepției de neconstituționalitate.

11. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază, în punctul său de vedere, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Este invocată și citată pe larg Decizia Curții Constituționale nr. 443 din 29 octombrie 2013, reținându-se că, pentru identitate de rațiune, soluția și considerentele acesteia sunt aplicabile și cu privire la excepția de neconstituționalitate din prezenta cauză a Curții Constituționale.

13. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În punctul său de vedere arată, printre altele, că modalitatea de emitere a actului administrativ fiscal prin intermediul mijloacelor informatice nu afectează în niciun fel exercitarea deplină a drepturilor persoanelor cărora acel act se adresează. Un act administrativ fiscal, indiferent de mijloacele folosite pentru emiterea lui, adică act emis electronic sau nu, are aceeași forță juridică. Chiar dacă, din rațiuni practice, legiuitorul a prevăzut în mod explicit valabilitatea actului administrativ fiscal emis electronic în lipsa semnăturii persoanei împuternicite și a ștampilei organului fiscal emitent, un astfel de act cuprinde suficiente elemente pentru a putea fi identificate atât organul emitent, cât și persoana împuternicită a acestuia, pentru o eventuală răspundere disciplinară, civilă sau penală, după caz. O asemenea persoană va răspunde în fața legii în aceleași condiții ca și persoana care a semnat și ștampilat actul administrativ fiscal.

14. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007. Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală a fost abrogată, începând cu data de 1 ianuarie 2016, în temeiul art. 354 lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015.

17. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care instanța de contencios constituțional a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, precum și prevederile art. 352 alin. (1) și (2) din Codul de procedură fiscală din 2015, potrivit căreia „(1) *Dispozițiile prezentului cod se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare. (2) Procedurile de administrare începute înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod rămân supuse legii vechi.*”, Curtea reține că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute la art. 29 alin. (1)—(3) din Legea nr. 47/1992 și urmează a se pronunța asupra dispozițiilor art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, care au avut următorul cuprins: „(3) *Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin. (2) prin intermediul mijloacelor informatice este valabil și în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului emitent, dacă îndeplinește cerințele legale aplicabile în materie. (4) Prin ordin al ministrului economiei și finanțelor se*

stabilesc categoriile de acte administrative care se emit în condițiile alin. (3).”

18. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 referitor la liberul acces la justiție, art. 24 privind dreptul de apărare și art. 124 alin. (2) referitor la înfăptuirea justiției.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra prevederilor legale contestate, din perspectiva unor critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 443 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 14 ianuarie 2014, instanța de contencios constituțional a stabilit că deși, din rațiuni practice, legiuitorul a prevăzut în mod explicit valabilitatea actului administrativ fiscal emis electronic în lipsa semnăturii persoanei împuternicite și a ștampilei organului fiscal emitent, un astfel de act cuprinde suficiente elemente pentru a putea fi identificate atât organul emitent, cât și persoana împuternicită a acestuia, pentru o eventuală răspundere disciplinară, civilă sau penală, după caz. O asemenea persoană va răspunde în fața legii în aceleași condiții ca și persoana care a semnat și ștampilat actul administrativ fiscal.

20. De asemenea, în decizia precitată, Curtea a mai reținut că textele de lege în discuție conțin norme de procedură specifice domeniului fiscal, care vizează în egală măsură pe toți cei cărora li se adresează, fără a genera o stare de inegalitate sau de discriminare contrară art. 16 din Constituție. Actele administrative fiscale emise prin intermediul unui centru de imprimare masivă se stabilesc, potrivit art. 43 alin. (4) din Codul de procedură fiscală, prin ordin al ministrului economiei și finanțelor, astfel că această categorie distinctă este determinată nu de destinatarul lor, ci de obiectul acestora. Acest element se constituie într-un criteriu obiectiv și rațional, care justifică, în lumina exigențelor ce caracterizează principiul egalității, tratamentul juridic diferit al acestei categorii de acte administrative fiscale față de celelalte — și implicit, al destinatarilor lor.

21. Cu alte cuvinte, această modalitate de emitere a actelor administrative fiscale nu poate fi convertită într-o cauză care împiedică începerea urmăririi penale sau exercitarea acțiunii penale, criticile formulate de autorul excepției vizând, sub acest aspect, modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale de către organele de urmărire penală, aspect care cade în competența exclusivă a instanțelor judecătorești competente să soluționeze contestația formulată împotriva soluției de clasare pronunțate în cauză.

22. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, Curtea constată că soluția și considerentele care o fundamentează își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Narcis Adrian Oprea în Dosarul nr. 19.814/280/2015/a2 al Judecătoriei Pitești — Secția penală — Camera preliminară și constată că dispozițiile art. 43 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Pitești — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 aprilie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 364

din 30 mai 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Antonie Popescu, în Dosarul nr. 1.745/4/2014 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.288D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă reprezentantul Ministerului Tineretului și Sportului, consilierul juridic Radu Tomescu, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul părții prezente, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

4. Reprezentantul Ministerului Public arată că este atribuția exclusivă a legiuitorului de a stabili competența completului de judecată și pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 12 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.745/4/2014, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Antonie Popescu, intimat într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că dispozițiile art. 131 și art. 132 din Codul de procedură civilă, prin aplicarea mecanică abuzivă, permit violarea unor proceduri și drepturi procedurale (cum ar fi ca, în pofida unei competențe exclusive, Judecătoria Sectorului 4 București să judece o contestație la executare, deși nici sediul biroului executorului judecătoresc și nici sediul debitorului nu sunt în sectorul 4) din perspectiva dreptului la un proces echitabil, protejat prin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și prin aceasta încălcarea art. 20 și 21, raportate la art. 1 alin. (3) și (5) din Constituția României. Apreciază că art. 131 din Codul de procedură civilă permite un criteriu subiectiv de apreciere din partea uneia dintre părțile în litigiu, ceea ce echivalează cu lipsa stabilirii cu precizie a instanței de executare competente, respectiv cu

imposibilitatea cunoașterii de către debitor, în cauza dată, a acestei instanțe. O asemenea soluție normativă afectează garanțiile constituționale și, implicit, cele convenționale, care caracterizează dreptul la un proces echitabil. Totodată, nu există nicio justificare pentru lipsirea justițiabilului de un important mijloc de apărare prin interdicția de a invoca o excepție procedurală și se instituie un dezechilibru între stat/autoritate, ca emitent al actului normativ, și persoana care se pretinde vătămată, ceea ce este contrar principiului egalității armelor, consacrat prin art. 6 paragraful 1 din Convenție și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În ceea ce privește dispozițiile art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, autorul arată că dispoziția legală nu ar conține, în sine, un viciu de neconstituționalitate, dacă legiuitorul ar opera modificările legislative în acord cu cele reținute în prealabil, trimiterea la instanța de executare competentă să judece contestația la executare fiind în deplină conformitate cu dispozițiile constituționale. Aceste prevederi au însă o problemă de neconstituționalitate câtă vreme persistă o neclaritate cu privire la instanța de executare. De asemenea, restrângerea puterii judecătorului de a dezlega pe deplin problemele de drept descoperite pe parcursul procesului civil, penal sau de contencios administrativ nu este în concordanță cu standardul de protecție care trebuie să existe din perspectiva primatului drepturilor fundamentale în fața procedurilor, respectat prin tradiția constituțională națională la art. 20 din Constituția României.

7. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că dispozițiile art. 131 din Codul de procedură civilă nu conțin niciun viciu de neconstituționalitate și nu fac altceva decât să reglementeze verificarea competenței de către instanța de judecată, stabilind un moment procesual de discutare a competenței. Totodată, dispozițiile art. 132 din Codul de procedură civilă reglementează doar modul de soluționare a excepției de necompetență. Referitor la art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, în forma în vigoare anterior modificărilor aduse prin Legea nr. 138/2014, așa cum s-a reținut și prin Decizia Curții Constituționale nr. 348 din 17 iunie 2014, dispoziția legală nu conține, în sine, niciun viciu de neconstituționalitate, în condițiile în care nu face decât să stabilească competența de soluționare a contestației la executare în favoarea instanței de executare, care, de altfel, are căderea de a statua și asupra altor incidente ivite în faza de executare silită.

8. Pe de altă parte, instanța apreciază că excepția a fost invocată îndeosebi în scopul de a tergiversa soluționarea procesului, întrucât, în prealabil, autorul a mai invocat în cauză o altă excepție de neconstituționalitate.

9. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** a trimis punctul său de vedere prin Adresa nr. 5/7.088/2016, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 11.927 din 6 decembrie 2016, prin care apreciază că

excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că art. 650 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în forma inițială, adoptată prin Legea nr. 134/2010, astfel cum a fost amendată prin legea pentru punerea în aplicare a acestui cod (Legea nr. 76/2012), institua regula în conformitate cu care instanța de executare era judecătoria în circumscripția căreia se afla biroul executorului judecătoresc care făcea executarea. Prin Decizia nr. 348 din 17 iunie 2014, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea acestor dispoziții. Ulterior, prin Legea nr. 138/2014, avându-se în atenție considerentele reținute în decizia Curții, au fost amendate *inter alia* dispozițiile art. 650 alin. (1) teza întâi din cod [în prezent, art. 651 alin. (1)], stabilindu-se, ca instanță de executare (în competența căreia intră, printre altele, ca regulă, și judecarea contestațiilor la executare), judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul debitorului, în afara cazurilor în care legea dispune altfel. Dacă domiciliul sau, după caz, sediul debitorului nu se află în țară, este competentă judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul creditorului, iar dacă acesta nu se află în țară, judecătoria în a cărei circumscripție se află sediul biroului executorului judecătoresc investit de creditor. Prin Decizia nr. 348 din 17 iunie 2014 a fost analizată conformitatea cu Legea fundamentală și a dispozițiilor art. 713 alin. (1) din Codul de procedură penală [actualmente art. 714 alin. (1) din cod], Curtea Constituțională statuând că aceste prevederi nu conțin, în sine, niciun viciu de neconstituționalitate, în condițiile în care legiuitorul operează modificările legislative în acord cu cele reținute în decizia instanței de contencios constituțional, trimiterea la instanța de executare competentă să judece contestația la executare fiind în deplină conformitate cu dispozițiile constituționale. În concluzie, Guvernul apreciază că soluțiile legislative contestate nu sunt de natură să încalce normele constituționale invocate de autorul excepției.

11. **Avocatul Poporului** a trimis punctul său de vedere prin Adresa nr. 19.454/28 februarie 2017, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 2.411 din 2 martie 2017, prin care susține constituționalitatea dispozițiilor criticate. Prin reglementarea la nivel legal a principiilor constituționale referitoare la procedura de judecată, legiuitorul asigură atât dreptul părților la un parcurs procedural previzibil, cât și dreptul acestora de a-și adapta în mod rezonabil conduita procesuală în conformitate cu ipoteza normativă a legii, aspecte care se constituie în garanții indispensabile ale dreptului la un proces echitabil. Potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție este atributul exclusiv al legiuitorului să stabilească mijloacele procedurale prin care se îndeplinește justiția, precum și regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești.

12. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, republicat în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, în forma anterioară modificării operate prin Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 753 din 16 octombrie 2014. Dispozițiile criticate aveau următorul cuprins:

— Art. 131: Verificarea competenței: „(1) *La primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate în fața primei instanțe, judecătorul este obligat, din oficiu, să verifice și să stabilească dacă instanța sesizată este competentă general, material și teritorial să judece pricina, consemnând în cuprinsul încheierii de ședință temeiurile de drept pentru care constată competența instanței sesizate. Încheierea are caracter interlocutoriu.*

(2) *În mod excepțional, în cazul în care pentru stabilirea competenței sunt necesare lămuriri ori probe suplimentare, judecătorul va pune această chestiune în discuția părților și va acorda un singur termen în acest scop.*”;

— Art. 132: Soluționarea excepției: „(1) *Când în fața instanței de judecată se pune în discuție competența acesteia, din oficiu sau la cererea părților, ea este obligată să stabilească instanța judecătorească competentă ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicțională competent.*

(2) *Dacă instanța se declară competentă, va trece la judecarea pricinii. Încheierea poate fi atacată numai odată cu hotărârea pronunțată în cauză.*

(3) *Dacă instanța se declară necompetentă, hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, dosarul fiind trimis de îndată instanței judecătorești competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent.*

(4) *Dacă instanța se declară necompetentă și respinge cererea ca inadmisibilă întrucât este de competența unui organ fără activitate jurisdicțională sau ca nefiind de competența instanțelor române, hotărârea este supusă numai recursului la instanța ierarhic superioară.*”;

— Art. 713 alin. (1): Condiții de admisibilitate: „(1) *Dacă executarea silită se face în temeiul unei hotărâri judecătorești sau arbitrale, debitorul nu va putea invoca pe cale de contestație motive de fapt sau de drept pe care le-ar fi putut opune în cursul judecății în primă instanță sau într-o cale de atac ce i-a fost deschisă.*”

15. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) referitoare la principiul separației puterilor în stat, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 privitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul de apărare, art. 44 alin. (1) care consacră garantarea dreptului de proprietate, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 alin. (2) referitor la îndeplinirea justiției, art. 129 privind folosirea căilor de atac și în art. 148 referitor la integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea sunt invocate Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul excepției își fundamentează critica dispozițiilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pe „aplicarea mecanică abuzivă” a acestora, care permite „violarea unor proceduri și drepturi procedurale”, întrucât creează premisele stabilirii competenței exclusive a instanței de executare, alta decât cea de la sediul biroului executorului

judecătorească sau de la sediul debitorului creanței supuse executării silite. Modul de aplicare a dispozițiilor legale ar afecta dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și ar încălca prevederile art. 20 și 21, raportate la art. 1 alin. (3) și (5) din Constituția României.

17. Dincolo de împrejurarea că aspectele invocate în susținerea criticilor formulate nu vizează probleme de constituționalitate a dispozițiilor legale, ci modul de aplicare a acestora în speța dedusă judecătii de fond, cu privire la care instanța judecătorească este suverană a aprecia și a decide, Curtea observă că nemulțumirea autorului excepției de neconstituționalitate nu rezidă decât indirect din aplicarea dispozițiilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, principala sursă de conflict cu normele constituționale reprezentând-o dispozițiile art. 650 alin. (1) din cod, potrivit cărora „*Instanța de executare este judecătoria în circumscripția căreia se află biroul executorului judecătorească care face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.*” De altfel, autorul excepției a formulat în fața instanței de fond critici cu privire la toate cele patru texte legale, însă instanța, reținând incidența dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a respins ca inadmisibilă excepția ce viza art. 650 alin. (1) din cod, întrucât, în prealabil, Curtea Constituțională constatase, prin Decizia nr. 348 din 17 iunie 2014, neconstituționalitatea acestor prevederi legale. Cu acel prilej, Curtea a reținut că prevederile art. 650 alin. (1) din Codul de procedură civilă lasă o marjă largă de apreciere creditorului, care, în mod indirect, este cel care stabilește instanța de executare prin alegerea executorului judecătorească. Or, prin conferirea unui asemenea drept procesual creditorului, legea nu a făcut altceva decât să creeze premisa normativă necesară pentru ca acesta să se substituie chiar legiuitorului, ceea ce contravine principiului constituțional prevăzut de art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia legiuitorului îi revine sarcina stabilirii în concret a instanței competente. Prin urmare, Curtea a constatat că prevederile procedurale nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție. Așa fiind, Curtea nu a putut decât să concluzioneze în sensul că textul de lege supus controlului de

constituționalitate permite un criteriu subiectiv de apreciere din partea uneia dintre părțile în litigiu, ceea ce echivalează cu lipsa stabilirii cu precizie a instanței de executare competente, respectiv cu imposibilitatea cunoașterii de către debitor, în cauza dată, a acestei instanțe.

18. În ceea ce privește dispozițiile art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea s-a pronunțat prin aceeași decizie, constatând că acestea sunt constituționale. Curtea a reținut că dispoziția legală nu conține, în sine, niciun viciu de neconstituționalitate, în condițiile în care legiuitorul operează modificările legislative în acord cu cele reținute de Curte privind neconstituționalitatea art. 650 alin. (1) din Codul de procedură civilă, trimiterea la instanța de executare competentă să judece contestația la executare fiind în deplină conformitate cu dispozițiile constituționale.

19. Raportând cele de mai sus la cauza de față, Curtea constată că argumentele reținute cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă își mențin valabilitatea, fiind pe deplin aplicabile și respingerii criticilor formulate cu privire la art. 131 și art. 132 din același cod, care instituie, pe de o parte, obligația instanței de judecată de a se pronunța asupra competenței sale, ceea ce reprezintă o garanție că problema competenței este discutată la primul termen de judecată, moment până la care excepția necompetenței teritoriale de ordine publică mai poate fi invocată, și, pe de altă parte, procedura de soluționare a acestei excepții.

20. Cu toate acestea, Curtea reține că motivele invocate de către autor în susținerea excepției nu sunt veritabile critici de neconstituționalitate, ci, în realitate, privesc modul de interpretare și aplicare a prevederilor de lege criticate. Totodată, Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate tinde la relevarea pretensei neconstituționalități a normelor procesuale criticate prin raportare, nu la conținutul normativ intrinsec, ci prin coroborarea acestora cu o normă procedurală a cărei neconstituționalitate a fost deja constatată printr-o decizie a Curții Constituționale. Or, analiza unor astfel de critici de neconstituționalitate nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „*se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată*”.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 131, art. 132 și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Antonie Popescu în Dosarul nr. 1.745/4/2014 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 mai 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 411

din 14 iunie 2017

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare, obiecție formulată de un număr de 81 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România.

2. Sesizarea a fost formulată în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, al art. 11 alin. (1) lit. A.a) și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.065/15 mai 2017 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.717A/2017.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate, autorii acesteia formulează atât motive de neconstituționalitate extrinsecă, cât și intrinsecă. Din perspectiva pretinsei neconstituționalități extrinseci sunt invocate prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la cele ale art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, care, la alin. (1) și (2), definesc condițiile de fond pentru modificarea și completarea actelor normative. Esențiale, sub aspectul criticii de neconstituționalitate formulate, sunt condițiile legale potrivit cărora modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă *nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluia act* [alin. (1)], respectiv cea a *integrării în mod armonios a prevederilor modificatoare sau de completare în actul supus modificării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie* [alin. (2)]. În opinia autorilor sesizării, dispozițiile Legii contestate, care completează art. 9 din Legea nr. 96/2006, afectează caracterul unitar al actului normativ modificat, acest fapt fiind evidențiat și în avizul Consiliului Legislativ. Totodată, se susține că prevederile legii examinate se îndepărtează de intenția inițiatorilor și de obiectul de reglementare detaliat în expunerea de motive a Legii nr. 96/2006, care vizau numai instituirea unor reguli referitoare la validarea mandatului parlamentar, imunitatea parlamentară, drepturile și obligațiile deputaților și senatorilor, exercitarea mandatului în circumscripția parlamentară, alte drepturi patrimoniale și regimul disciplinar aplicabil deputaților și senatorilor.

4. Se mai arată, de asemenea, că activitatea comisiilor de anchetă formează, în mod evident, obiectul de reglementare al regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului, ca parte a activității acestora. Se face trimitere, în acest context, la

mențiunile din avizul Consiliului Legislativ asupra eventualei incidente a dispozițiilor art. 9 alin. (2) teza finală din Legea nr. 96/2006, cu precizarea că, în actuala sa formă, acest din urmă text legal îndeplinește toate cerințele de constituționalitate, nefiind necesară modificarea sau completarea sa.

5. În consecință, autorii obiecției de neconstituționalitate consideră că este nelegală reglementarea unor proceduri de citare sau invitare în cadrul comisiei parlamentare de anchetă a unor terțe persoane care nu au legătură cu punerea în aplicare a drepturilor și obligațiilor derivate din statutul deputaților sau senatorilor. Având în vedere că „*respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, mai ales în procesul de elaborare a actelor normative, respectarea dispozițiilor legale privind tehnica normativă este esențială pentru asigurarea predictibilității și clarității legilor, astfel că, în opinia autorilor, actul normativ supus controlului de constituționalitate este contrar art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

6. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate în motivarea sesizării vizează încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție. În considerarea acestui principiu, autoritatea judecătorească este formată din totalitatea persoanelor și instituțiilor publice care contribuie la înfăptuirea justiției în România, iar normele legale instituite pentru înfăptuirea justiției sunt norme imperative, care asigură autorității judecătorești mecanismele statale necesare realizării actului de justiție. Aceste norme sunt de strictă interpretare și nu pot fi translatate, spre aplicare, altei puteri a statului, fără a fi încălcat principiul fundamental al separării puterilor.

7. Or, dispozițiile de completare de la alin. (4) și alin. (6) ale art. 9 din Legea nr. 96/2006 reglementează instrumente cu caracter jurisdicțional la îndemâna unei comisii parlamentare de anchetă, cum ar fi posibilitatea sesizării organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută la art. 267 din Codul penal, precum și pentru obstrucționarea sau împiedicarea aflării adevărului, posibil aspect neconstituțional sesizat și prin avizul Consiliului Legislativ, care face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 1.231/2009, potrivit căreia respectivele infracțiuni fac parte din categoria infracțiunilor contra înfăptuirii justiției, în condițiile în care „comisiile de anchetă nu au caracter jurisdicțional, neîncadrându-se în categoria organelor judiciare.”

8. Totodată, apreciază autorii sesizării că Parlamentul României, instituind normele criticate, are un comportament neloial în raport cu alte autorități de rang constituțional, comportament sancționat prin nenumărate decizii ale Curții Constituționale (deciziile nr. 209/2012, nr. 261/2015 și nr. 293/2016) ca fiind contrar atât principiului separației puterilor în stat, cât și principiului colaborării loiale între autoritățile statului.

9. Față de cele arătate, autorii solicită Curții Constituționale să constate neconstituționalitatea Legii privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul

deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

10. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

11. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis punctul său de vedere prin Adresa nr. 2/5.451 din 31 mai 2017, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.742/31 mai 2017, prin care apreciază că sesizarea de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție se arată că acestea nu sunt incidente în cauză. Legea privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 completează, respectiv instituie dispoziții normative sistematizate în cuprinsul a patru aliniate, alin. (3)—(6), în cadrul art. 9 din lege, având denumirea marginală „*Organizarea activității parlamentare*”. Textele nou introduse circumstanțiază o parte a prevederilor cuprinse la alin. (2) al art. 9, referitoare la comisiile de anchetă, astfel că nu privesc în întregime Legea nr. 96/2006, nu afectează caracterul său unitar sau concepția generală asupra acesteia. În plus, se precizează faptul că expunerea de motive din anul 2005 a Legii nr. 96/2006, la care fac referire autorii obiecției, nu poate fi luată în considerare, deoarece actualul art. 9 a fost încorporat în Legea nr. 96/2006 câțiva ani mai târziu, prin Legea nr. 219/2013 (introdus ca art. 81, devenit art. 9 cu prilejul republicării).

13. Referitor la invocarea art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală se susține că reglementarea unor dispoziții legale cu caracter general referitoare la activitatea comisiilor de anchetă nu transformă automat activitatea comisiei de anchetă, care are caracter exclusiv politic, într-o activitate jurisdicțională, prin care să judece și să se pronunțe asupra eventualelor litigii. Art. 64 alin. (4) din Constituție prevede competența Camerelor Parlamentului de a organiza comisii de anchetă, iar Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 1.231/2009, a statuat că reglementarea comisiilor de anchetă poate fi dezvoltată prin legi, „în accepțiunea de acte juridice ale Parlamentului” și că pot fi stabilite drepturi și obligații și în sarcina altor subiecte de drept din afara Camerei Deputaților, nu numai în sarcina Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice. Or, normele juridice ale legii examinate au caracter general, fiind aplicabile oricărei comisii de anchetă, fără a fi exclusă posibilitatea stipulării unor norme particulare, în funcție de obiectul de analiză al comisiei de anchetă.

14. Controlul exercitat în temeiul art. 9 alin. (3) din legea criticată de către comisia de anchetă reprezintă expresia dispozițiilor art. 111 alin. (1) teza întâi din Constituție, înscrise în titlul III cap. IV „*Raporturile Parlamentului cu Guvernul*” din aceasta: „*Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora.*” În consecință, corelativ acestei obligații de rang constituțional, comisia de anchetă potrivit articolului unic alin. (3) din lege, poate sesiza conducătorul instituției sau al autorității administrației publice centrale în care își desfășoară activitatea persoana citată care refuză, nemotivat, să dea curs solicitărilor comisiei de anchetă sau poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Codul penal (omisiunea sesizării), fără ca prin acțiunea sa de sesizare comisia de anchetă să se subroge organelor de jurisdicție ori conducătorului respectivei autorități ale administrației publice centrale, doar acestea din urmă având competența de a stabili,

după caz, răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a persoanei citate.

15. Cât privește competența comisiei de anchetă de a invita alte persoane decât cele care se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul, președintele Camerei Deputaților arată că, potrivit alin. (5) al articolului unic și în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, acestea pot fi audiate doar dacă acceptă invitația. În mod similar, chiar dacă și în privința acestora comisia de anchetă poate sesiza organele de urmărire penală, doar acestea din urmă pot stabili răspunderea lor juridică.

16. **Președintele Senatului și Guvernul** nu au comunicat punctul lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională este legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare, în integralitatea sa.

19. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (4) — care consacră principiul separării și echilibrului puterilor și ale art. 1 alin. (5) — referitoare la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, prin raportare la prevederile art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

20. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată, cât și sub aspectul titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind semnată de un număr de 81 de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România. Totodată, Curtea constată că sesizarea de neconstituționalitate a fost introdusă înlăuntrul termenului legal de sesizare a Curții, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992. În acest sens, Curtea reține că legea examinată a fost adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 11 mai 2017, dată la care a fost depusă la secretarii generali ai Camerei Deputaților și Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale. La data de 15 mai 2017, cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea prezentei obiecții de neconstituționalitate a fost înregistrată la secretarul general al Camerei Deputaților, iar la data de 17 mai 2017, legea adoptată a fost trimisă Președintelui României pentru promulgare.

(2) Analiza pe fond a obiecției de neconstituționalitate

(2.1.) Parcursul legislativ al legii examinate

21. Propunerea legislativă a fost inițiată de 2 deputați și a fost prezentată, la 2 mai 2017, Birourilor Permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului, când a fost solicitat avizul Consiliului Legislativ și a fost trimisă pentru raport la Comisia permanentă a Camerei Deputaților și Senatului privind Statutul deputaților și al senatorilor, organizarea și funcționarea ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

22. La data de 5 mai 2017 a fost primit avizul favorabil, cu unele observații și propuneri, a Consiliului Legislativ, iar Comisia permanentă a Camerei Deputaților și Senatului privind Statutul

deputaților și al senatorilor, organizarea și funcționarea ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului a adoptat raportul de admitere, fără modificări, al propunerii legislative.

23. La 9 mai 2017, propunerea legislativă a fost supusă dezbaterii în plenul reunit al Camerelor, fiind adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 11 mai 2017, ca lege organică, cu respectarea art. 65 alin. (2) și a art. 76 alin. (1) din Constituție. Totodată, legea a fost depusă la secretarii generali ai Camerei Deputaților și Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale.

24. La data de 15 mai 2017, cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea prezentei obiecții de neconstituționalitate a fost înregistrată la secretarul general al Camerei Deputaților, iar la data de 17 mai 2017, legea a fost trimisă Președintelui României pentru promulgare.

(2.2.) Modificări legislative preconizate

25. Propunerea legislativă are ca obiect completarea art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în sensul introducerii, după alin. (2), a patru noi alineate, alin. (3)—(6), prin care sunt stabilite unele reguli privind desfășurarea activității comisiilor de anchetă parlamentară.

Legea supusă controlului de constituționalitate are următorul cuprins:

«Articol unic. — La articolul 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 22 ianuarie 2016, cu completările ulterioare, după alineatul (2) se introduc patru noi alineate, alineatele (3)—(6), cu următorul cuprins:

„(3) *Comisiile de anchetă parlamentară pot cita orice persoană care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice și care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei. Persoanele citate sunt obligate să se prezinte în fața comisiei de anchetă parlamentară.*

(4) *În cazul refuzului nemotivat de a răspunde solicitărilor comisiei de anchetă, aceasta poate propune sesizarea conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective sau poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.*

(5) *Comisiile de anchetă parlamentară pot invita orice altă persoană care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei și care acceptă să fie audiată. Persoana invitată poate răspunde și în scris comisiei de anchetă parlamentară, furnizând informațiile solicitate sau poate transmite prin poștă documente sau celelalte mijloace de probă pe care le deține și care sunt utile comisiei de anchetă.*

(6) *Refuzul persoanelor invitate la comisia de anchetă de a furniza informațiile solicitate sau de a pune la dispoziția acesteia celelalte documente sau mijloace de probă deținute, utile activității comisiei, poate fi considerat ca obstrucționare sau împiedicare a aflării adevărului și poate constitui temei pentru sesizarea organelor de urmărire penală.»*

(2.3.) Analiza criticilor de neconstituționalitate

26. Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii acesteia formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, referitor la principiul legalității, cât și critici de natură intrinsecă, ce vizează pretinsa încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1

alin. (4) din Legea fundamentală. În acest sens, autorii sesizării consideră că dispozițiile legii contestate, prin completările aduse art. 9 din Legea nr. 96/2006, afectează caracterul unitar al actului normativ de bază și se îndepărtează, astfel, de intenția inițiatorilor legii și de obiectul de reglementare detaliat în expunerea de motive a Legii nr. 96/2006, ceea ce contravine prevederilor art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative și, implicit, principiului fundamental al legalității. De asemenea, se arată că activitatea unei comisii de anchetă parlamentară poate face obiectul de reglementare al regulamentului parlamentar, și nu al unei legi. Față de soluțiile legislative preconizate de dispozițiile legii examinate, autorii apreciază că, prin instituirea unor modalități, mijloace și instrumente de lucru ale comisiei de anchetă, cum ar fi citarea sau invitarea unor persoane pentru a furniza informațiile solicitate de această comisie, se imprimă acestei entități caracter jurisdicțional, ceea ce interferează cu atribuțiile specifice autorității judecătorești și contravine, în consecință, principiului separației și echilibrului puterilor.

27. Analizând prevederile legii ce constituie obiectul controlului de constituționalitate a priori, motivele de neconstituționalitate formulate, precum și dispozițiile din Constituție invocate de către autorii sesizării, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a mai analizat problematica reglementării și a naturii activității comisiei de anchetă parlamentară (Decizia nr. 924 din 1 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 22 noiembrie 2012, Decizia nr. 1.231 din 29 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 6 noiembrie 2009, Decizia nr. 317 din 13 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 23 mai 2006, Decizia nr. 46 din 17 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 27 mai 1994, Decizia nr. 45 din 17 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 27 mai 1994).

28. În acord cu cele statuate în jurisprudența sa în materie, Curtea constată că izvorul de drept al reglementării unei comisii de anchetă parlamentară constă în însăși Legea fundamentală care, la titlul III — *Autorități publice*, cap. I — *Parlamentul*, secțiunea 1 — *Organizare și funcționare*, la art. 64 alin. (4), cu denumirea marginală „*Organizarea internă*”, prevede: „(4) *Fiecare Cameră își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Camerele își pot constitui comisii comune.*” Așa cum Curtea Constituțională a arătat în Decizia nr. 1.231 din 29 septembrie 2009, ancheta parlamentară este o expresie a funcției de control pe care o are Parlamentul în cadrul democrației constituționale. Funcția de control a Parlamentului derivă în mod direct din calitatea sa de *organ reprezentativ suprem* al poporului român și unică autoritate legiuitoare a țării, atribute conferite de art. 61 alin. (1) din Constituție. Astfel, potrivit art. 2 — *Suveranitatea*, din Legea fundamentală, organele reprezentative ale poporului român sunt purtătoare ale suveranității naționale ce aparține poporului și sunt constituite prin alegeri libere, periodice și corecte. În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit, în jurisprudența sa în materie, că art. 2 din Constituție exprimă voința constituentului român, potrivit căreia, în cadrul democrației reprezentative, suveranitatea națională aparține poporului român, însă aceasta nu poate fi exercitată într-un mod direct, nemijlocit, la nivel individual, ci numai indirect, mijlocit, prin procedeele alegerii organelor reprezentative. Modalitatea de constituire a acestora din urmă reprezintă expresia suveranității naționale, manifestată prin exprimarea voinței cetățenilor în cadrul alegerilor libere, periodice și corecte, precum și prin referendum (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 419 din 26 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 28 aprilie 2009 sau Decizia nr. 61 din 14 ianuarie 2010, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 76 din 3 februarie 2010).

29. Manifestarea suveranității cu care este investit Parlamentul ca organ reprezentativ suprem al poporului român constă, în esență, în exercitarea puterii legislative — ca unică autoritate legiuitoare a țării, însă, în virtutea principiului constituțional al separației și echilibrului puterilor în stat — consacrat la art. 1 alin. (4) din Constituție — Parlamentul are și alte funcții, aflate, desigur, în strânsă și directă legătură cu rolul său de unic legiuitor. În realizarea funcțiilor sale constituționale, Constituția conferă mandatului parlamentar caracter reprezentativ, art. 69 dispunând că „(1) În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului.” Garanția supremă a independenței de care se bucură, în exercitarea mandatului, orice parlamentar, este înscrisă în alin. (2) al art. 69 din Legea fundamentală, în sensul că „Orice mandat imperativ este nul.”

30. Una dintre modalitățile de concretizare a principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor — care guvernează, de altfel, alături de principiul cooperării loiale interinstituționale, întreaga structură constituțională a autorităților publice centrale — o reprezintă și faptul că, potrivit dispozițiilor din cap. IV — *Raporturile Parlamentului cu Guvernul*, autoritatea legiuitoare exercită o funcție de control asupra administrației publice centrale, reprezentate de Guvern, ca exponent al puterii executive. Potrivit art. 111 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală, „*Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora.*”

31. Constituția reprezintă expresia concentrată, exprimată prin principii și concepte fundamentale, a voinței constituantului român, iar toate prevederile înscrise în Constituție trebuie privite într-o legătură armonioasă și indisolubilă, care susțin, împreună, aceleași concepte fundamentale ale funcționării statului român ca stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil — art. 1 alin. (1), dar și ca stat de drept, democratic și social — art. 1 alin. (3) teza întâi. Rolul fundamental al Curții Constituționale are în vedere competența sa unică de a realiza interpretarea acestor norme fundamentale în spiritul și litera Constituției, deci în acord cu voința constituantului și prin respectarea strictă a normelor fundamentale.

32. Prin raportare la cele arătate mai sus, Curtea constată, în acord, de asemenea, cu jurisprudența sa, că instituirea unei comisii de anchetă parlamentară reprezintă o aplicare a dispozițiilor constituționale la care s-a făcut anterior referire, având, așadar, deplină legitimitate constituțională. Parlamentarii, exercitându-și mandatul în serviciul poporului, trebuie să dea dovadă de aplecare spre discutarea, dezbateră și rezolvarea problemelor comunității și nicidecum să le ignore. Una dintre modalitățile prevăzute de Constituție pentru realizarea acestui obiectiv îl constituie comisia de anchetă parlamentară, al cărei obiect de activitate constă în analiza sau clarificarea unor situații de fapt, a unor aspecte sau fenomene sociale relevante, justificat de interesul public de a cunoaște anumite realități cu reverberații în plan social, juridic sau politic. O astfel de activitate de cercetare a unor aspecte din viața publică a comunității este absolut indispensabilă realizării rolului constituțional al unui parlamentar, acela de reprezentant al electoratului și al intereselor cetățenilor, având în vedere că legea, ca act normativ al Parlamentului, reprezintă modalitatea prin care sunt reglementate, în cadrul anumitor raporturi sociale, regulile de conduită, drepturile și obligațiile cetățenilor, iar aceste reglementări trebuie să fie cât mai bine adaptate realităților juridice, sociale și politice ale comunității și să reflecte cât mai fidel interesele acelei comunități în planul politicii legislative. Prin

urmare, nicio autoritate sau instituție publică nu poate limita sau nega acest principiu, deputații și senatorii exercitându-și mandatul în conformitate cu interesul superior al comunității și cu respectarea competențelor strict determinate prin Constituție [în acest sens, a se vedea și Decizia nr. 924 din 1 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 22 noiembrie 2012].

33. Autoritatea specifică activității Parlamentului se atașează, prin urmare, și activității comisiei de anchetă parlamentară pentru ca obiectivele în vederea cărora a fost instituită să fie atinse. Curtea observă, în acest sens, prevederile din Regulamentul Camerei Deputaților, cap. I „*Organizarea Camerei Deputaților*”, secțiunea a 5-a — *Comisiile Camerei Deputaților*, care, la art. 39, dispun următoarele: „*Comisiile Camerei Deputaților sunt organisme de lucru ale acesteia, înființate cu scopul de a îndeplini atribuțiile prevăzute de lege și de prezentul regulament. Comisiile Camerei Deputaților pregătesc documentele de lucru pentru lucrările în plen ale acesteia și exercită controlul parlamentar.*” Potrivit art. 40, comisiile Camerei Deputaților sunt comisii permanente, comisii de mediere sau alte comisii comune cu Senatul, putând fi înstitute comisii de anchetă sau alte comisii speciale. Punctul 4 din secțiunea a 5-a a cap. I din Regulamentul Camerei Deputaților, intitulată „*Comisii de anchetă ale Camerei Deputaților*”, conține reglementări (art. 73—79) în privința instituirii și modalității de desfășurare a activității unei comisii de anchetă parlamentară, în condițiile în care Camera Deputaților consideră necesară clarificarea cauzelor și împrejurărilor în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun. Norme cu un conținut juridic relativ similar se regăsesc în Regulamentul Senatului (cap. I secțiunea a 4-a, art. 79 și 80) și în Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului (art. 4, 9, 13, 75—77 și 81).

34. În privința unora dintre aceste texte regulamentare, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, relevante în cauza de față fiind acele critici referitoare la pretinsul caracter jurisdicțional al comisiei de anchetă sau natura sa de instanță extraordinară. Având de examinat constituționalitatea prevederilor art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din Regulamentul Camerei Deputaților, Curtea, prin Decizia nr. 1.231 din 29 septembrie 2009, a constatat că prevederile regulamentare nu pot stabili drepturi și obligații decât pentru deputați, precum și pentru autoritățile, demnitarii și funcționarii publici, în funcție de raporturile constituționale pe care le au cu Camera, fără ca aceste norme să vizeze și alte subiecte de drept din afara Camerei Deputaților sau care nu se încadrează în categoriile de mai sus. Asemenea prevederi, care să vizeze și alte subiecte de drept, nu pot fi cuprinse în regulamentele parlamentare, ci sunt numai de nivelul legii, în accepțiunea de act juridic al Parlamentului. Curtea a arătat *expressis verbis* că „în fața comisiilor de anchetă, în mod obligatoriu, trebuie să compară numai subiectele de drept care se află în raporturi constituționale specifice cu Parlamentul potrivit titlului III, cap. IV din Constituție, intitulat *Raporturile Parlamentului cu Guvernul*. Alte subiecte de drept pot fi invitate să ia parte la dezbaterile din fața comisiilor de anchetă, fără a exista însă vre-o obligație corelativă din partea acestora de a da curs invitației”.

35. Așadar, regulamentul este actul juridic opozabil Parlamentului și celorlalte subiecte de drept ce se află sub control parlamentar, în temeiul raporturilor lor constituționale, aceste subiecte de drept având obligația, conform art. 111 alin. (1) din Constituție, de a răspunde solicitărilor comisiei de anchetă, motiv pentru care ele pot fi citate, iar în caz de refuz nemotivat, poate fi sesizat conducătorul autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana *citată*, în vederea aplicării

în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare ale instituției respective, sau pot fi sesizate organele de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

36. Curtea constată că legea ce formează obiectul controlului de constituționalitate a fost elaborată cu luarea în considerare a celor precizate de Curtea Constituțională în deciziile mai sus indicate. Astfel, a fost elaborată o *propunere legislativă, și nu o propunere de modificare a regulamentului parlamentar*, întrucât legiuitorul a vizat inclusiv reglementarea posibilității invitării, de către comisia de anchetă, a unor terțe persoane, străine raportului constituțional dintre Parlament și Guvern. Intenția sa este, așa cum s-a arătat în precedent, legitimă din punct de vedere constituțional, deoarece, astfel cum rezultă din expunerea de motive, urmărește să asigure Parlamentului posibilitatea reală de exercitare concretă a funcției de control parlamentar, în sensul de a putea avea acces la orice informație necesară elucidării unor aspecte de interes public. Or, dacă o astfel de activitate nu ar dispune de mijloace adecvate și nu ar fi înzestrată cu o anumită autoritate, obiectivul propus nu ar putea fi atins, iar comisia de anchetă parlamentară și-ar reduce rolul la unul teoretic sau chiar decorativ, lipsit de orice eficiență. Dacă legiuitorul ar fi dorit să limiteze desfășurarea activității comisiei de anchetă doar la citarea subiectelor de drept ce se circumscriu raporturilor constituționale dintre Parlament și Guvern, stabilite de art. 111 din Constituție, atunci ar fi adoptat o hotărâre de modificare, în acest sens, a regulamentului fiecărei Camere sau al celui referitor la activitățile comune ale Camerei Deputaților și Senatului. Intenția a fost, însă, de a asigura comisiei de anchetă o arie mai cuprinzătoare de acțiune, în sensul de a putea obține informații și de la alte persoane. Întrucât un regulament parlamentar este opozabil doar destinatarilor săi, respectiv celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, iar unui terț nu îi poate fi opozabil decât un act normativ de nivelul legii, modalitatea de reglementare nu putea fi, în situația examinată, decât pe calea unei legi organice.

37. Având în vedere cele constatate, Curtea nu poate reține criticile de neconstituționalitate formulate de autorii sesizării referitoare la încălcarea principiului legalității cuprins la art. 1 alin. (5) din Constituție, motivat de faptul că măsurile legislative preconizate de legea examinată ar fi trebuit să facă obiectul de reglementare al unui regulament parlamentar și nu al unei legi.

38. De asemenea, Curtea reține că autorii sesizării de neconstituționalitate reclamă încălcarea principiului constituțional al legalității și din perspectiva nerespectării prevederilor art. 61 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, care reglementează condițiile de fond pentru modificarea și completarea actelor normative, potrivit cărora modificările legislative nu trebuie să afecteze concepția generală ori caracterul unitar al actului normativ de bază, fiind, totodată, necesar, „ca prevederile modificate sau care completează actul normativ să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor.” Potrivit criticilor de neconstituționalitate formulate, modificările aduse prin legea examinată afectează caracterul unitar al Legii nr. 96/2006 prin aceea că se îndepărtează de intenția inițiatorilor și de obiectul de reglementare detaliat în expunerea de motive a Legii nr. 96/2006, motive ce indicau numai necesitatea instituirii unor reguli referitoare la validarea mandatului parlamentar, imunitatea parlamentară, drepturile și obligațiile senatorilor și deputaților, exercitarea mandatului în circumscripția parlamentară, alte drepturi patrimoniale și regimul disciplinar aplicabil senatorilor și deputaților.

39. Curtea reține că, așa cum arată și titlul legii examinate în cauza de față, prevederile acesteia completează art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în sensul introducerii, după alin. (2) al acestui articol, a unui număr de patru alineate. Art. 9 din Legea nr. 96/2006, cu denumirea marginală „*Organizarea activității parlamentare*”, are, în prezent, următorul cuprins normativ: „(1) *Activitatea deputaților și senatorilor, precum și organizarea și funcționarea fiecărei Camere se stabilesc prin regulamentul propriu. În vederea asigurării exercitării mandatului deputaților și senatorilor, resursele financiare aferente desfășurării activității fiecărei Camere sunt prevăzute în bugetul propriu, pe care îl adoptă fiecare Cameră.* (2) *Deputații și senatorii constituie comisii permanente și pot institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale, în condițiile prevăzute de regulamente. Camerele își pot constitui comisii comune, grupuri de prietenie cu alte parlamente și delegații ale Parlamentului României la adunările parlamentare cu caracter european sau internațional. Condițiile de constituire, obiectivele activității și procedurile de lucru ale comisiilor se stabilesc în regulamentul fiecărei Camere și în Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului sau ad-hoc pentru comisiile speciale ori de anchetă.”*

40. Or, Curtea observă că dispozițiile articolului unic din legea supusă controlului de constituționalitate, cuprinzând norme completatoare ale art. 9, mai sus citat, nu fac altceva decât să dezvolte, în continuarea celor prevăzute la alin. (2) al art. 9, sub aspectul instituirii comisiei de anchetă, anumite reguli referitoare la modalitatea de desfășurare a activității acesteia. Rațiunea pentru care legiuitorul a optat pentru modalitatea de reglementare pe calea unei legi, și nu a unui regulament parlamentar, a fost pe larg explicată în paragrafele 34—37 ale prezentei decizii, iar legea care privește raporturi ca cele vizate de normele examinate (ce fac obiectul legii supuse controlului de constituționalitate) nu putea fi alta decât cea privind Statutul deputaților și senatorilor. Astfel, în continuarea celor reglementate la art. 9 alin. (2), forma în vigoare, normele completatoare ale articolului unic din legea criticată instituie *mijloacele sau instrumentele* prin care comisia de anchetă parlamentară își poate realiza scopul pentru care a fost instituită, și anume *citarea* oricărei persoane care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice și care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei, respectiv *invitarea* oricărei alte persoane care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei și care acceptă să fie audiată. De asemenea, este reglementată și consecința refuzului persoanelor citate sau invitate de a da curs solicitării comisiei de anchetă, care, în acest caz, poate propune sesizarea conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective sau poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, respectiv sesizarea organelor de urmărire penală pentru obstrucționarea sau împiedicarea aflării adevărului de către persoanele invitate și care, acceptând să fie audiate, refuză să coopereze în sensul precizat de comisia de anchetă.

41. Cât privește intenția inițiatorilor legii privind Statutul deputaților și senatorilor care, în opinia autorilor sesizării, ar fi deturnată prin inserarea, în cuprinsul art. 9 din Legea nr. 96/2006, a alineatelor completatoare ce formează corpul legii examinate în cauza de față, Curtea constată că, față de forma sa inițială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 380 din 3 mai 2006, Legea nr. 96/2006 a fost republicată de patru ori, republicarea fiind impusă, potrivit art. 70 din Legea nr. 24/2000, de multiplele modificări sau completări substanțiale aduse aceleiași legi. Astfel, în forma inițială a Legii nr. 96/2006, art. 9 avea denumirea marginală „Principiul interesului național” și era inserat în capitolul III „Principii și reguli de conduită parlamentară”. Or, în ultima formă a Legii nr. 96/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 22 ianuarie 2016, art. 9 are denumirea marginală „Organizarea activității parlamentare” și este situat în capitolul II „Validarea și regimul mandatului”. Actualul art. 9 din Legea nr. 96/2006 a fost introdus, sub forma art. 81, prin Legea nr. 219/2013 (Legea nr. 96/2006 fiind ulterior republicată, iar articolele de lege renumerotate), expunerea de motive la care fac trimitere autorii sesizării de neconstituționalitate în criticile formulate prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție referindu-se la această lege. Or, pentru a putea susține deturnarea intenției inițiatorilor propunerii legislative, ar fi trebuit ca aceste critici să se raporteze la expunerea de motive a legii ce constituie obiectul criticii de neconstituționalitate, și nu la o lege anterioară, de asemenea de modificare și completare a Legii nr. 96/2006. Curtea observă, cu acest prilej, că, potrivit expunerii de motive ce a însoțit propunerea legislativă (devenită, ulterior, legea adoptată în Parlament și care constituie obiectul controlului de constituționalitate *a priori* în cauza de față), aceasta urmărește reglementarea unor „reguli clare pentru organizarea și funcționarea comisiilor de anchetă menționate la art. 9 alin. (1) din actul de bază care se dorește a fi completat”.

42. În afara acestor observații, Curtea reține că obiectul de reglementare al unui act normativ poate include aspecte colaterale, dezvoltări, nuanțări, care nu sunt de natură a-i deturna sensul originar, ci, dimpotrivă, îl adaptează, îl modelează inclusiv în funcție de realitățile sociale în continuă transformare.

43. În ceea ce privește susținerile autorilor sesizării referitoare la încălcarea principiului constituțional al legalității din perspectiva exigențelor referitoare la claritatea și predictibilitatea normei juridice, Curtea constată că nici aceste critici nu pot fi reținute. În acest context, Curtea observă că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea, pentru a satisface cerința de previzibilitate, trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*, paragraful 66). Ca atare, o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. Curtea, având în vedere principiul generalității legilor, a mai reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu

trebuie să afecteze, însă, previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

44. În raport cu considerentele de principiu de mai sus, Curtea constată că normele completatoare ale art. 9 din Legea nr. 96/2006, cuprinse în legea supusă controlului de constituționalitate, exprimă fără echivoc regulile de conduită ale subiecților de drept vizate, acestea putând să prefigureze, cu ușurință, consecințele nerespectării acestora. În plus, este de observat că, în cazul de față, nu sunt puse în discuție drepturi și libertăți fundamentale ale cetățenilor, care să fie afectate în substanța lor ca urmare a unei eventuale interpretări arbitrare cu prilejul aplicării acestora de către comisia de anchetă, deoarece aceasta din urmă nu are vocația de *juris dictio*, în sensul că nu pronunță hotărâri definitive cu privire la vinovăția unei persoane, iar orice măsură rezultată ca urmare a sesizării pe care o poate înainta comisia de anchetă către persoanele sau organele abilitate să ia anumite măsuri este supusă, la rândul său, controlului instanțelor judecătorești, persoana vizată beneficiind de toate garanțiile specifice unui proces echitabil.

45. A doua critică principală formulată de autorii sesizării vizează pretinsul caracter jurisdicțional al activității comisiei de anchetă, ceea ce contravine art. 1 alin. (4) din Constituție, referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat și principiul colaborării loiale între autoritățile statului. Se susține, în acest sens, că mijloacele de care dispune comisia de anchetă sunt specifice activității judiciare: *citarea, administrarea unor probe* necesare aflării adevărului în cauza ce constituie obiectul activității sale sau *sesizarea*, în caz de refuz nemotivat, a conducătorului instituției din care provine persoana citată, ori a organelor de urmărire penală (pentru săvârșirea faptei de omisiune a sesizării, prevăzute de art. 267 din Codul penal, sau pentru fapte de obstrucționare sau împiedicare a aflării adevărului) în privința persoanei/invitate, care refuză să dea curs solicitării, respectiv invitației formulate de comisia de anchetă.

46. Curtea reține că, prin Decizia nr. 1.231/2009, precitată și invocată, de altfel, de autorii sesizării de neconstituționalitate, Curtea a explicat semnificația *caracterului jurisdicțional* al activității unei entități publice, care poate imprima acesteia, deci și comisiei de anchetă parlamentară, natura unei instanțe extraordinare, interzise de art. 126 alin. (5) din Legea fundamentală, astfel: „pentru ca o autoritate publică să dispună de jurisdicție trebuie să aibă capacitatea și dreptul de a judeca și de a se pronunța asupra unor litigii care vizează, de principiu, drepturile subiective ale părților implicate. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 51 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, a statuat că o jurisdicție este extraordinară numai în măsura în care există o confuzie între funcția de anchetă, cea de judecată și cea de soluționare a căilor de atac împotriva propriilor decizii, lipsă de contradictorialitate și publicitate a dezbaterilor, limitare a dreptului la apărare al persoanelor, liber arbitru în administrarea și aprecierea probelor, precum și posibilitatea de a da, în aceleași cauze, verdicte noi, contrare celor validate prin deciziile definitive ale instanțelor

judecătorești. Natura juridică a organelor care exercită o jurisdicție extraordinară este cea a instanțelor extraordinare, interzise de art. 126 alin. (5) din Constituția României.”

47. În continuarea celor evidențiate în prealabil, Curtea a stabilit că aceste comisii de anchetă nu au abilitatea constituțională sau regulamentară să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, ci sunt expresia controlului parlamentar. Scopul lor este acela de a lămurii, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor și măsurilor ce se impun (...). Este, prin urmare, de forță evidenței faptul că aceste comisii anchetează/verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane. Ele au ca scop constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia de anchetă, fără a stabili răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane. Așadar, Curtea a reținut, prin aceeași decizie, că aceste comisii nu au competența de a da un verdict, ci de a întocmi un raport cu privire la situația de fapt anchetată, prin care se vor indica concluziile la care au ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate. „A admite că această activitate, prin mijloacele indicate de lege, vizează o activitate jurisdicțională ar însemna ca actele, spre exemplu, ale organelor de control (Garda Financiară, Curtea de Conturi, Departamentul pentru Lupta Antifraudă) să califice aceste organe ca fiind cu caracter jurisdicțional, ceea ce este inadmisibil. Aceste organe au posibilitatea de a audia, de a efectua/cere efectuarea de expertize, de a controla, de a constata săvârșirea unor fapte, de a emite concluzii, recomandări și propune măsuri ce se impun a se lua. Or, o atare activitate nu poate fi automat calificată ca fiind una jurisdicțională. Aceste organe, ca și comisia de anchetă, nu dau verdicte prin care se constată vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și fac propuneri/recomandări. Chiar dacă o comisie de anchetă își depășește atribuțiile, „verdictele” sale nu ar putea avea o finalitate juridică, votul final asupra constatărilor comisiei de anchetă dându-se în plenul respectivei Camere, fiind deci un vot politic.

48. Având în vedere aceste considerente și adaptându-le la conținutul normativ al legii ce constituie obiectul controlului de constituționalitate în dosarul de față, Curtea nu poate reține încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, deoarece comisia de anchetă nu îndeplinește rolul unui organ de jurisdicție, ci doar împrumută unele dintre instrumentele autorității judecătorești (citează, strânge și administrează probe pentru aflarea adevărului asupra unei situații cu importanță în plan politic), fără a se identifica cu specificul activității jurisdicționale, de vreme ce, prin raportul său ori hotărârea parlamentară adoptată, nu pronunță un verdict asupra vinovăției unei persoane. Singura consecință juridică este aceea de formulare a propunerii de sesizare a conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective [în cazul alin. (3)] sau a propunerii de sesizare a organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 — *Omissionea sesizării* din Codul penal [în cazul alin. (4)] sau pentru fapte de obstrucționare sau împiedicare a aflării adevărului [în cazul alin. (5)]. Or, aceste din urmă persoane sau organe sunt cele care, în virtutea competențelor lor legale, vor stabili răspunderea administrativă, disciplinară, materială sau, după caz, penală a persoanei citate sau invitate. Așadar, întregul demers al comisiei de anchetă nu are o reală valoare juridică, ci are relevanță exclusiv în plan politic.

49. Față de cele constatate prin Decizia nr. 1.231/2009, referitoare la prevederile art. 40 alin. (3) teza finală coroborate cu art. 46 lit. b), art. 73, art. 75, art. 76 și art. 78 din

Regulamentul Camerei Deputaților, și care își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, Curtea reține că, în plus față de soluțiile legislative prevăzute în cadrul regulamentelor parlamentare cu privire la comisiile de anchetă, legea ce constituie obiectul controlului de constituționalitate reglementează inclusiv posibilitatea invitării în fața comisiei a oricărei altei persoane [în afara celor care lucrează în cadrul Guvernului sau a celorlalte organe ale administrației publice, la care se referă alin. (3) și (4) ale art. unic din lege] care poate avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în cauza care formează obiectul activității comisiei și care acceptă să fie audiată [alin. (5) și (6) ale art. unic din lege]. Curtea a arătat deja, în paragrafele precedente, că scopul instituirii comisiei de anchetă — una dintre modalitățile de exercitare a controlului parlamentar, în temeiul art. 111 din Constituție —, dar și natura acestui organ de lucru al Parlamentului, precum și obiectivele propuse — ce răspund imperativului politic și social de a clarifica anumite aspecte de mare importanță pentru viața publică a comunității [fiind incidente, astfel, prevederile art. 2, art. 61 și art. 69 alin. (2) din Legea fundamentală], impun și justifică, totodată, soluția legislativă [referitoare la invitarea și a altor persoane decât cele care își desfășoară activitatea, direct sau indirect, sub control parlamentar. Curtea a statuat, în acest context, că lipsirea comisiei de anchetă de o asemenea posibilitate sau limitarea sferei sale de acțiune ar afecta obiectivul pe care comisia de anchetă și l-a propus, ar afecta însuși scopul instituirii ei și ar goli de conținut textele constituționale pe care se fundamentează înființarea, funcționarea și rolul acestei comisii de anchetă parlamentară. Prin urmare, pentru a fi garantată respectarea obligației persoanelor citate și a celor invitate, care au acceptat să fie audiate, de a furniza informațiile solicitate de comisia de anchetă, legea pune la dispoziția acesteia un instrument juridic, constând în posibilitatea comisiei de anchetă de a sesiza fie conducătorul unității sau instituției unde își desfășoară activitatea persoana citată, fie organele de urmărire penală.

50. Astfel, în privința subiectelor de drept vizate de alin. (3) și (4) ale art. unic din legea examinată, care au obligația de natură constituțională ca, în cadrul raporturilor dintre Parlament și Guvern și al exercitării funcției de control parlamentar a comisiei de anchetă, să furnizeze informațiile solicitate de aceasta, și care refuză nemotivat să respecte această obligație, comisia de anchetă poate propune sesizarea conducătorului autorității sau instituției unde desfășoară activitatea persoana citată, în vederea aplicării în mod corespunzător a prevederilor regulamentelor de organizare și funcționare a instituției respective sau poate propune sesizarea organelor de urmărire penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 267 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal. Curtea constată că nici această prevedere nu este de natură a încălca principiul constituțional al separației și echilibrului puterilor în stat, așa cum apreciază autorii sesizării, deoarece comisia de anchetă nu are decât posibilitatea, facultatea sau prerogativa sesizării persoanelor sau organelor care, prin natura funcțiilor sau atribuțiilor lor, au competența legală de a examina respectiva sesizare și de a aplica, dacă consideră justificat, prin propriile acte de autoritate, sancțiunile prevăzute de legislația incidentă. În ce privește terminologia utilizată de dispozițiile alin. (3 și (4) ale art. unic din legea examinată, referitoare la „citarea” subiectelor de drept vizate de ipotezele acestor norme, Curtea reține că acest termen, deși este împrumutat din sfera dreptului procesual (civil sau penal), nu este folosit în sensul său specific, de citație, cu toate elementele pe care o citație emisă de o instanță judecătorească sau un organ de urmărire penală le conține, ci se raportează mai degrabă la sensul său larg, obișnuit, acela de a chema o persoană spre a oferi anumite informații deținute, legate de o anumită chestiune.

51. În plus, Curtea observă că infracțiunea de omisiune a sesizării, prevăzută de art. 267 din Codul penal, face parte dintre infracțiunile contra înfăptuirii justiției și constă în fapta funcționarului public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală. Prin urmare, persoana citată, în calitate sa de funcționar public în cadrul Guvernului sau al celorlalte autorități ale administrației publice, are, pe toată perioada exercitării funcției publice, această obligație legală. Ca atare, omisiunea, inacțiunea sau atitudinea sa pasivă de a sesiza organele de urmărire penală *de îndată* ce a luat cunoștință de săvârșirea unei fapte penale în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile poate fi oricând obiectul unei sesizări penale, precum și al aplicării regulamentului de organizare și funcționare a respectivei instituții/autorități publice. Exemplificative sunt, în acest sens, dispozițiile art. 76 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, care prevăd „*La cererea Comisiei de anchetă parlamentară orice persoană care cunoaște fapte sau împrejurări în legătură cu obiectul cercetării ori care deține un mijloc de probă este obligată să le aducă la cunoștință sau să le înfățișeze la termenele stabilite. Instituțiile și organizațiile sunt obligate, în condițiile legii, să răspundă la solicitările Comisiei de anchetă parlamentară în termenul stabilit de aceasta.*” Așadar, chiar și în lipsa prevederilor exprese ale alin. (4) din art. unic al legii examinate, această obligație legală a funcționarilor publici exista, sancțiunea constând în posibilitatea oricărei persoane de a denunța, în temeiul art. 290 din Codul de procedură penală, și a sesiza astfel organele de urmărire penală pentru săvârșirea infracțiunii de omisiune a sesizării. În acest context, Curtea observă și dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, precum și ale 54 alin. (2) — *Fidelitatea față de țară* din cap. III — *Îndatoririle fundamentale*, în conformitate cu care „*Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în acest scop, vor depune jurământul cerut de lege.*” Totodată, Curtea reține că sesizarea înaintată de comisia de anchetă fie conducătorului autorității/instituției publice, fie organelor de urmărire penală nu reprezintă decât actul declanșator al unei cercetări disciplinare sau al unei anchete penale, după caz, activitate ce se desfășoară după propriile reguli și procedura prevăzute de lege și care poate determina stabilirea unei sancțiuni disciplinare, administrative, materiale sau penale, măsură ce poate fi contestată în fața instanței de judecată, în condițiile legii aplicabile.

52. În privința terților (alte persoane decât cele care lucrează în cadrul Guvernului sau în cadrul celorlalte organe ale administrației publice), procedura de a obține informații demarează *cu o invitație*, și nu o citație, aceasta din urmă fiind adresată numai subiecților de drept care, în temeiul art. 111 din Constituție, au obligația constituțională de a prezenta comisiei informațiile solicitate. În acest sens, preconizatul alin. (5) al art. 9 din Legea nr. 96/2006 precizează o condiție suplimentară, care ține de acordul de voință al persoanei invitate, și anume *acceptarea acesteia de a fi audiată*. Persoana invitată are posibilitatea de a răspunde și în scris comisiei de anchetă parlamentară, furnizând informațiile solicitate, sau poate transmite prin poștă documente sau celelalte mijloace de probă pe care le deține și care sunt utile comisiei de anchetă.

53. O altă diferență de tratament juridic între cele două categorii de persoane (citate, respectiv invitate) privește și consecința refuzului persoanei invitate și care, în prealabil, a acceptat să fie audiată, de a furniza informațiile solicitate de comisia de anchetă. Întrucât acestea nu se află sub imperiul

obligației (de sorginte constituțională) de a se supune solicitării comisiei de anchetă, și pentru că, totuși, legiuitorul a urmărit să confere comisiei de anchetă mijloace și instrumente eficiente de lucru, care să-i imprime acesteia o anumită autoritate în scopul atingerii finalității propuse, comisia de anchetă nu poate decât să sesizeze organele de urmărire penală, cu referire la aceste persoane invitate, care, inițial, au acceptat să colaboreze, și apoi refuză să ofere informațiile solicitate, deoarece acest tip de comportament este de natură să obstrucționeze sau să împiedice aflarea adevărului.

54. Aceste persoane nu pot fi invitate în calitatea lor profesională — cum ar fi categoria profesională a magistraților —, ci în raport cu calitatea lor de *cetățeni* care pot avea legătură cu acele fapte/aspecte ce constituie obiectul anchetei parlamentare și care excedează unei anchete judiciare, neavând legătură cu exercitarea activității lor de magistrați (în acest sens a se vedea Decizia nr. 924/2012, precitată). Ca cetățeni ai României, aceste persoane au, potrivit art. 57 din Legea fundamentală, obligația exercitării drepturilor și libertăților constituționale cu *bună-credință*, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți. Buna-credință înseamnă, în acest caz, nu doar exprimarea acceptului persoanei invitate de a fi audiată de către comisia de anchetă, ceea ce echivalează, practic, cu recunoașterea implicită a faptului că are o minimă legătură cu obiectul anchetei desfășurate de comisie, astfel cum rezultă din conținutul invitației, ci și colaborarea în concret cu organul de lucru al Parlamentului, în sensul oferirii informațiilor deținute și solicitate. Având în vedere faptul că obiectivul comisiei de anchetă îl reprezintă clarificarea unor aspecte legate de anumite evenimente sau fenomene cu un major impact negativ în plan social, politic sau juridic și că aflarea adevărului se înscrie în sfera interesului public, obligația de bună-credință se impune a fi respectată, astfel că fiecare cetățean, în urma invitației primite, trebuie să adopte un comportament activ, pozitiv. În caz contrar, atitudinea sa poate fi calificată drept potrivnică aflării adevărului și poate constitui obiect de sesizare a organelor de urmărire penală, fără ca prin aceasta să fie încălcate drepturile și libertățile sale individuale sau principiul separației și echilibrului puterilor în stat.

55. În acest context, Curtea constată că textul criticat realizează o evidentă distincție, pe de o parte, între persoanele care trebuie să se prezinte în fața comisiilor de anchetă în considerarea faptului că activitatea instituțiilor/autorităților din care fac parte sunt sub control parlamentar și care sunt citate în acest sens și, pe de altă parte, persoanele care sunt invitate, respectiv cele care reprezintă, în virtutea funcției lor de conducere autorității/instituții publice ce nu se află sub control parlamentar, care, în considerarea principiului colaborării loiale între instituțiile/autoritățile statului, au obligația să ia parte la lucrările comisiei în toate cazurile și indiferent de obiectul anchetei parlamentare, sau alte persoane, care, spre exemplu, pot să nu aibă nicio tangență cu instituțiile statului, caz în care participarea acestora este la latitudinea lor.

56. În ceea ce privește pretinsul comportament neloial al Parlamentului, față de alte autorități publice, ce transpune prin adoptarea actului normativ criticat, astfel cum susțin autorii sesizării, Curtea constată că tocmai acest principiu impune instituțiilor autorităților publice să conlucreze în numele unui interes comun, acela al stabilirii adevărului în privința unei împrejurări cu semnificație socială, politică sau juridică relevantă. Așadar, revine autorităților publice sarcina ca, aplicând acest principiu, să colaboreze în spiritul și litera Constituției, pentru apărarea valorilor supreme ale statului român. Declanșarea unei anchete parlamentare cu un astfel de obiectiv nu impietează asupra activității specifice organelor autorității judecătorești pentru că, așa cum s-a menționat anterior, scopul, obiectul și finalitatea celor două tipuri de

anchetă sunt total diferite. Dacă activitatea comisiei de anchetă este o modalitate a funcției de control parlamentar și urmărește stabilirea unor fapte/aspecte legate de anumite evenimente cu o anumită relevanță socială, rezultatul obținut având importanță exclusiv în plan politic și social, activitatea de aflare a adevărului desfășurată de organele autorității judecătorești dispune de alte proceduri și mijloace legale, are un alt obiectiv și se finalizează prin sancționarea persoanelor vinovate de abaterile constatate,

realizându-se, astfel, justiția. Faptul că un organ de lucru al Parlamentului cu legitimitate constituțională desfășoară o anchetă, cu propriile mijloace și în limitele specifice prevăzute de lege și regulamentul parlamentar, nu poate fi interpretat ca o încălcare a principiului constituțional general al comportamentului loial, principiu care derivă din prevederile art. 1 alin. (4) din Constituție și este garantat de alineatul (5) al aceluiași articol constituțional.

57. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea privind completarea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare, este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Claudia-Magareta Krupenschi

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar,
în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului
Caraș-Severin de către doamna Albu Florența-Maria**

Având în vedere prevederile art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri încetează exercitarea, cu caracter temporar, în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Caraș-Severin de către doamna Albu Florența-Maria.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne,

Carmen Daniela Dan

București, 20 iulie 2017.

Nr. 505.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detaşare
în condiţiile legii, a funcţiei publice de prefect
al judeţului Caraş-Severin de către domnul Lupu Matei**

Având în vedere prevederile art. 19 alin. (1) lit. a), art. 89 alin. (2¹) şi ale art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcţionarilor publici, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Lupu Matei exercită, cu caracter temporar, prin detaşare în condiţiile legii, funcţia publică de prefect al judeţului Caraş-Severin.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan

Bucureşti, 20 iulie 2017.
Nr. 506.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detaşare
în condiţiile legii, a funcţiei publice de subprefect al judeţului
Hunedoara de către domnul Bretean Dorel-Ovidiu**

Având în vedere prevederile art. 19 alin. (1) lit. a), art. 89 alin. (2¹) şi ale art. 92 alin. (1¹) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcţionarilor publici, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Bretean Dorel-Ovidiu exercită, cu caracter temporar, prin detaşare în condiţiile legii, funcţia publică de subprefect al judeţului Hunedoara.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan

Bucureşti, 20 iulie 2017.
Nr. 507.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, Bucureşti; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” Bucureşti
şi IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcţia de Trezorerie şi Contabilitate Publică a Municipiului Bucureşti
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relaţii cu publicul, Bucureşti, şos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 şi 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 056829